

Cà Mau nâng chất hợp tác xã, lấy hiệu quả làm thước đo

07:28 13/09/2026

Cà Mau hiện có 603 hợp tác xã với tổng vốn hoạt động hơn 1.790 tỷ đồng. Tuy nhiên, 170 đơn vị đã ngừng hoạt động, trong đó 135 hợp tác xã đang chuẩn bị giải thể. Những con số trái chiều đặt ra yêu cầu sàng lọc, củng cố mô hình yếu và tập trung nguồn lực cho các hợp tác xã thực sự mang lại lợi ích cho thành viên.

Phát triển kinh tế tập thể tại Cà Mau đang đứng trước yêu cầu chuyển mạnh từ mở rộng số lượng sang nâng cao chất lượng. Thước đo của hợp tác xã (HTX) không nằm ở số đơn vị được thành lập, mà phải thể hiện bằng hiệu quả sản xuất, khả năng liên kết thị trường và mức thu nhập của từng thành viên.

Toàn tỉnh hiện có 966 tổ hợp tác với gần 20.000 thành viên; 603 HTX thu hút gần 35.000 thành viên, tổng vốn hoạt động hơn 1.790 tỷ đồng. (Ảnh minh họa)

Toàn tỉnh hiện có 966 tổ hợp tác với gần 20.000 thành viên; 603 HTX thu hút gần 35.000 thành viên, tổng vốn hoạt động hơn 1.790 tỷ đồng. Khu vực kinh tế tập thể đã hình thành một số mô hình tổ chức sản xuất khá bài bản, từng bước

kết nối doanh nghiệp, mở rộng đầu ra và xây dựng sản phẩm mang thương hiệu địa phương.

Đến nay, 45 HTX của tỉnh có 103 sản phẩm OCOP đạt từ 3 đến 4 sao. Bên cạnh đó, 141 HTX đã tham gia liên kết chuỗi sản xuất trên tổng diện tích hơn 63.200 ha, tập trung chủ yếu vào hai ngành hàng thế mạnh là lúa và tôm.

Kết quả này cho thấy HTX đang dần trở thành cầu nối giữa nông dân với doanh nghiệp và thị trường. Thông qua sản xuất tập trung, người dân có điều kiện giảm chi phí đầu vào, áp dụng quy trình kỹ thuật đồng bộ, nâng chất lượng nông sản và cải thiện khả năng đàm phán khi tiêu thụ sản phẩm.

Cơ giới hóa thu hoạch lúa trên vùng sản xuất tập trung, nâng cao năng suất lao động

Bên cạnh những mô hình tạo được chỗ đứng, hoạt động của nhiều HTX vẫn chưa theo kịp yêu cầu phát triển mới. Toàn tỉnh hiện có 170 HTX ngừng hoạt động, trong đó 135 đơn vị đang hoàn tất các bước chuẩn bị giải thể.

Một bộ phận HTX tồn tại chủ yếu về mặt pháp lý, chưa tạo được sự gắn kết thực chất giữa các thành viên. Năng lực quản trị còn hạn chế; cơ sở vật chất, thiết bị và công nghệ chưa được đầu tư tương xứng. Việc tiếp cận nguồn vốn, mở rộng thị trường, chuyển đổi số và xây dựng liên kết với doanh nghiệp cũng gặp nhiều trở ngại.

Thực trạng trên cho thấy số lượng HTX lớn chưa đồng nghĩa với khu vực kinh tế tập thể phát triển mạnh. Nếu thiếu phương án sản xuất rõ ràng, đầu ra ổn định và bộ máy quản trị đủ năng lực, HTX khó tạo ra giá trị vượt trội so với sản xuất riêng lẻ.

Công tác chỉ đạo, hỗ trợ kinh tế tập thể tại một số nơi cũng chưa được quan tâm đúng mức. Việc triển khai chính sách giữa các cấp, ngành và địa phương còn thiếu đồng bộ, khiến nguồn lực hỗ trợ chưa đến đúng nhu cầu của từng HTX.

Trước yêu cầu này, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy Cà Mau Huỳnh Quốc Việt đề nghị quá trình phát triển HTX phải đặt chất lượng, hiệu quả và sự tham gia thực chất của thành viên lên hàng đầu. Những mô hình vận hành tốt cần được đánh giá kỹ để nhân rộng, gắn với mở rộng vùng sản xuất, ứng dụng khoa học – công nghệ và tổ chức liên kết theo chuỗi giá trị.

Với các ngành hàng chủ lực như tôm và lúa, yêu cầu cấp thiết là giảm dần tình trạng sản xuất nhỏ lẻ, manh mún. HTX cần phát huy vai trò tập hợp nông dân, hình thành vùng nguyên liệu đủ lớn và tổ chức sản xuất theo tiêu chuẩn chung. Đây là nền tảng để nâng khả năng ứng dụng công nghệ, kiểm soát chất lượng và đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của thị trường.

Nuôi tôm ứng dụng công nghệ cao, hướng đến nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm cho HTX. (Ảnh: minh họa)

Các nguồn lực hỗ trợ cũng cần được phân bổ có trọng tâm, tránh đầu tư dàn trải. Mỗi HTX có điểm yếu khác nhau, từ quản trị, vốn, công nghệ đến thị trường tiêu thụ. Vì vậy, chính sách chỉ phát huy hiệu quả khi xác định đúng khó khăn và giải quyết đúng nhu cầu.

Bí thư Tỉnh ủy Cà Mau Nguyễn Hồ Hải yêu cầu phát triển kinh tế tập thể phải đi vào thực chất, lấy hiệu quả kinh tế và quyền lợi của thành viên làm trung tâm. Trách nhiệm của từng cấp, từng ngành cần được xác định rõ, đi kèm giải pháp cụ thể và phù hợp với điều kiện sản xuất tại từng địa phương.

Bí thư Tỉnh ủy Cà Mau Nguyễn Hồ Hải yêu cầu phát triển kinh tế tập thể phải đi vào thực chất, lấy hiệu quả kinh tế và quyền lợi của thành viên làm trung tâm. (Ảnh: Báo Cà Mau)

Một trong những vấn đề quan trọng là thay đổi cách nhìn của người dân về HTX. Tham gia kinh tế tập thể không có nghĩa người dân mất quyền chủ động trong sản xuất. Ngược lại, liên kết giúp các thành viên mua vật tư với chi phí hợp lý hơn, áp dụng cùng một quy trình kỹ thuật, tạo sản lượng đủ lớn và thuận lợi hơn khi ký kết tiêu thụ.

Khi HTX chứng minh được khả năng giảm chi phí, nâng giá bán và ổn định đầu ra, người dân sẽ chủ động tham gia. Sự gắn bó của thành viên khi đó được hình thành từ lợi ích kinh tế cụ thể, thay vì vận động mang tính hình thức.

Hướng đi của Cà Mau trong giai đoạn tới vì thế không phải thành lập thêm HTX bằng mọi giá. Tỉnh rà soát, củng cố những đơn vị còn khả năng phục hồi; xử lý dứt điểm các HTX đã ngừng hoạt động; đồng thời tạo điều kiện để những mô hình hiệu quả mở rộng quy mô và tăng liên kết với doanh nghiệp.

Đích đến cuối cùng không nằm ở số HTX trên báo cáo, mà ở mức thu nhập của thành viên, giá trị nông sản và sức cạnh tranh của từng chuỗi sản xuất. Chỉ khi mang lại lợi ích rõ ràng cho người dân, HTX mới thực sự trở thành nền tảng tổ chức lại sản xuất và thúc đẩy kinh tế nông nghiệp Cà Mau phát triển bền vững.

L.T